

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**Факультет туризму, бізнесу і психології
Кафедра психології і туризму**

**ВИМОГИ ДО НАПИСАННЯ І ЗАХИСТУ
КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА З ПСИХОЛОГІЇ**

**для атестації здобувачів вищої освіти
з освітньої програми Психологічні дослідження і консультування
спеціальності 053 Психологія**

Ступінь вищої освіти:

магістр

Форма здобуття освіти:

денна/заочна

Вимоги до написання і захисту кваліфікаційної роботи магістра з психології для атестації здобувачів вищої освіти з освітньої програми Психологічні дослідження і консультування, спеціальності 053 Психологія. Рівень вищої освіти: магістр. Форма здобуття освіти: денна, заочна/ Укладач: О. Бондаренко. Київ: Вид. центр КНЛУ, 2023, 32 с.

Укладач: Олександр БОНДАРЕНКО – дійсний член НАПН України, доктор психологічних наук, професор, завідувач кафедри психології і туризму

Рецензенти:

Олег КОКУН доктор психологічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України, заступник директора Інституту психології НАПН України ім. Г. С. Костюка

Світлана ФЕДЬКО кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри психології і туризму КНЛУ

СХВАЛЕНО на засіданні кафедри психології і туризму, "08" червня 2023 року, протокол № 16

Завідувач кафедри

Олександр БОНДАРЕНКО

СХВАЛЕНО на засіданні вченої ради факультету туризму, бізнесу і психології, "23" червня 2023 року, протокол № 9

Голова вченої ради факультету

Ганна КУЧЕРЯВА

СХВАЛЕНО на засіданні вченої ради Київського національного лінгвістичного університету, "28" серпня 2023 року, протокол № 1

Голова вченої ради Університету

Роман ВАСЬКО

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
1. ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА...	5
2. ОСНОВНІ ЕТАПИ ПІДГОТОВКИ І ЗАХИСТУ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА.....	8
3. КЕРІВНИЦТВО ПІДГОТОВКОЮ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА.....	9
4. СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА.....	10
4.1. Загальні вимоги до структури і тексту кваліфікаційної роботи.....	10
4.2. Титульний аркуш кваліфікаційної роботи.....	11
4.3. Зміст кваліфікаційної роботи.....	11
4.4. Вступ.....	11
4.5. Основна частина.....	15
4.6. Висновки.....	17
4.7. Резюме / Review	17
4.8. Список використаних джерел	18
4.9. Додатки.....	18
5. ОФОРМЛЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА.....	18
5.1. Загальні вимоги	18
5.2. Нумерація сторінок	19
5.3. Нумерація розділів та підрозділів.....	19
5.4. Ілюстрації.....	20
5.5. Таблиці.....	21
5.6. Формули.....	22
5.7. Посилання.....	23
5.8. Список використаних джерел.....	24
5.9. Додатки.....	24
6. ПОРЯДОК ЗАХИСТУ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ.....	25
7. СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	26
Додаток А.....	31

ВСТУП

Написання та захист кваліфікаційної роботи магістра з психології відповідно до навчального плану Київського національного лінгвістичного університету є завершальним етапом у підготовці фахівців другого (магістерського) рівня освіти з освітньої програми Психологічні дослідження і консультування спеціальності 053 Психологія.

Кваліфікаційна робота магістра з психології – це індивідуальна самостійна кваліфікаційна робота з елементами дослідництва та інновацій. Вона має комплексний характер і передбачає систематизацію, закріплення, розширення теоретичних і практичних знань зі спеціальності та застосування їх при вирішенні конкретних наукових, виробничих та інших завдань. Робота є підсумком теоретичної та практичної підготовки магістрів з освітньої програми Психологічні дослідження і консультування спеціальності 053 Психологія.

Кваліфікаційну роботу магістра з психології здобувачі вищої освіти виконують з метою встановлення рівня й обсягу знань, умінь та інших компетенцій (інтегральної, загальних, фахових). Магістрант має продемонструвати здатність до самостійного дослідження одного з наукових аспектів психології. Виконання кваліфікаційної роботи передбачає вміння критично осмислювати теоретичну літературу, творчо використовувати її положення на практиці, логічна, послідовно та грамотна викладати свої думки, аналізувати і систематизувати власні наукові розробки.

Кваліфікаційна робота магістра з психології виконується на актуальну тему відповідно до сучасного рівня розвитку науки на основі поглибленого вивчення спеціальної вітчизняної та зарубіжної літератури, передового досвіду з обраної проблеми, а також результатів власних досліджень здобувачів. Кваліфікаційна робота магістра є важливим видом самостійної наукової роботи, що передбачає оволодіння здобувачами методикою та методами проведення наукового дослідження.

На підставі публічного захисту кваліфікаційної роботи магістра екзаменаційна комісія з атестації здобувачів вищої освіти визначає рівень компетентності випускників, оцінює їх готовність до самостійної роботи за фахом і приймає рішення про присвоєння кваліфікації, видачу диплома про вищу освіту.

Успішне виконання здобувачем вищої освіти кваліфікаційної роботи магістра з психології значною мірою залежить від того, наскільки він чітко уявляє собі основні вимоги щодо теоретико-методичного рівня, змісту, структури, обсягу, форми викладення матеріалу та оформлення роботи. Методичні вказівки, що містяться у цих вимогах до кваліфікаційних робіт магістрів з психології, покликані надати допомогу здобувачам вищої освіти другого (магістерського) рівня при написанні кваліфікаційних робіт. Вони формулюють єдині вимоги до вибору теми, послідовності етапів виконання, змісту окремих розділів, оформлення роботи, визначають порядок захисту і критерії оцінювання.

1. ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА З ПСИХОЛОГІЇ

Основною вимогою до кваліфікаційної роботи магістра з психології є самостійне і творче виконання здобувачами поставлених завдань на основі комплексного системного підходу із використанням сучасних наукових методів пізнання. Робота повинна містити елементи наукової новизни, теоретичної та практичної значущості. У роботі повинні бути висвітлені результати особистих досліджень здобувачів, що включають опис нових фактів, явищ чи закономірностей, узагальнення відомих раніше положень в іншому науковому аспекті.

Метою написання й захисту кваліфікаційної роботи магістра з психології є розв'язання комплексу наукових і прикладних завдань відповідно до узагальненого об'єкта дослідження з психології на основі застосування системи теоретичних знань і практичних навичок, здобутих у процесі навчання.

Завдання кваліфікаційної роботи магістра з психології полягають у перевірці й оцінці сформованих у випускників компетенцій, а саме:

інтегральної компетентності як здатності розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері психології, що передбачають застосування основних психологічних теорій та методів, характеризуються комплексністю і невизначеністю умов і потребують володіння низкою особливих компетенцій, серед яких, зокрема, проведення психологічних досліджень та психологічного консультування різних верств населення, незалежно від віку отримувачів психологічних послуг, володіння іноземною (англійською) мовою, здатність обирати і застосувати валідні та надійні методи діагностики та/або доказові методики і техніки практичної діяльності;

загальних компетентностей:

- ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК2. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
- ЗК3. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
- ЗК4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ЗК5. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.
- ЗК6. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).
- ЗК7. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
- ЗК8. Здатність розробляти та управляти проєктами.
- ЗК9. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.
- ЗК10. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

Спеціальні (фахові) компетентності:

- СК 1. Здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем психологічної науки та / або практики.
- СК 2. Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне обстеження й дослідження з елементами наукової новизни та / або практичної значущості.
- СК 3. Здатність обирати і застосувати валідні та надійні методи діагностики та/або доказові методики і техніки практичної діяльності.
- СК 4. Здатність здійснювати практичну діяльність (тренінгову, консультаційну, психодіагностичну та іншу залежно від спеціалізації)

використанням науково верифікованих методів та технік.

СК 5. Здатність організовувати та реалізовувати просвітницьку та освітню діяльність для різних категорій населення у сфері психології.

СК 6. Здатність ефективно взаємодіяти з колегами в моно- та мультидисциплінарних командах.

СК 7. Здатність приймати фахові рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності.

СК 8. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію.

СК 9. Здатність дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися загальнолюдськими цінностями.

СК 10. Здатність розробляти та впроваджувати інноваційні методи психологічної допомоги клієнтам у складних життєвих ситуаціях.

СК 11. Впроваджувати результати наукового пошуку в практичну діяльність.

СК 12. Здатність до розуміння глибинних спонук, що зумовлюють консультативний запит.

СК 13. Здатність організовувати і здійснювати психологічне консультування з використанням різноманітних парадигм – як зарубіжних, так і вітчизняних – та впроваджувати інноваційні методи психологічної допомоги клієнтам у складних життєвих ситуаціях.

СК 14. Здатність організовувати консультативний процес з особами, які перебувають у складних життєвих обставинах.

СК 15. Здатність організувати проведення психодіагностичного обстеження в клініці з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей розвитку клієнта.

СК 16. Здатність забезпечувати консультативну допомогу клієнтам, враховуючи їх ментальні та крос-культурні особливості.

Кваліфікаційна робота магістра повинна відповідати таким **вимогам**:

- Теми кваліфікаційних робіт мають відбивати основні напрямки наукових досліджень кафедри та відповідають актуальним запитам сучасної психологічної науки.
- Кваліфікаційними роботами керують викладачі з науковими ступенями та вченими званнями. Кандидати наук, доценти мають право керувати не більше ніж трьома кваліфікаційними роботами магістрів, професори – не більше ніж п'ятьма кваліфікаційними роботами.
- Обсяг кваліфікаційної роботи магістра – 3 друкованих аркуші (70 друкованих сторінок).
- Кваліфікаційна робота перед прийняттям рішення щодо її захисту, має пройти перевірку на академічний плагіат (за письмової згоди здобувача).

Контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами вищої освіти при виконанні кваліфікаційних робіт магістра здійснюється науковими керівниками і завідувачем кафедри.

В результаті підготовки кваліфікаційної роботи магістра з психології здобувачі вищої освіти повинні **знати**: новітні дані з суміжних наук, бути

здатним формулювати судження на їх основі, робити висновки й використовувати для проведення наукових досліджень з психології; понятійний та фактологічний матеріал різних галузей сучасної психологічної науки, розуміти тенденції психотерапевтичної/психологічної допомоги та бути здатним до проведення самостійних наукових досліджень; сучасні інформаційно-комунікаційні технології для проведення наукового дослідження за темою кваліфікаційної роботи.

Уміти: організувати, проводити дослідження та узагальнювати отримані результати; виявляти, ставити та вирішувати проблеми і розробляти та управляти проектами; використовувати інформаційно-комунікаційні технології для проведення наукового дослідження за темою кваліфікаційної роботи

Володіти: здатністю до самонавчання, професійного саморозвитку й самовдосконалення; здатністю пошуку, аналізу й опрацювання джерел за темою кваліфікаційної роботи; здатністю орієнтуватися в сучасних тенденціях розвитку психологічної науки; здатністю аналізувати власну наукову діяльність, здійснювати рефлексію.

Програмні результати навчання, які перевіряються у ході написання та захисту кваліфікаційної роботи магістра з психології:

ПРН1. Здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно важливої інформації з різних джерел із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.

ПРН2. Вміти організувати та проводити психологічне обстеження із застосуванням валідних та надійних діагностичних методів та методик.

ПРН3. Узагальнювати емпіричні дані та формулювати теоретичні висновки.

ПРН4. Робити психологічний прогноз щодо розвитку особистості, груп, організацій.

ПРН7. Доступно і аргументовано представляти результати досліджень у писемній та усній формах, брати участь у фахових дискусіях.

ПРН10. Здійснювати аналітичний пошук відповідної до сформульованої проблеми наукової інформації та оцінювати її за критеріями адекватності.

ПРН11. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.

ПРН12. Розуміти та виявляти соціальні й біологічні чинники психічного здоров'я.

ПРН13. Розуміти специфіку дитячо-батьківських стосунків та їх вплив на психічний розвиток дитини, організувати консультативну та корекційну роботу з дітьми і батьками.

ПРН14. Уміти вести прикладну та наукову професійну комунікацію англійською мовою.

ПРН15. Реалізовувати план консультативного процесу з урахуванням запиту клієнта, його індивідуальних особливостей, у тому числі культурно-релігійних, гендерно-вікових, дотримуючись етичних принципів у професійній діяльності.

Апробація результатів дослідження, проведеного в рамках кваліфікаційної роботи, здійснюється шляхом опублікування окремих її положень у наукових та навчально-наукових виданнях, оприлюднення на наукових конференціях, впровадження розроблених рекомендацій в практичну

діяльність тощо.

Кваліфікаційна робота магістра **не повинна містити ознак академічного плагіату або компіляції**.

Плагіатом вважається: дослівне відтворення тексту, зокрема шляхом перекладу, з книг, статей, інтернет-ресурсів чи інших джерел без належного оформлення цитування; парафраза – переказ своїми словами тексту іншого автора, суть якого полягає в заміні слів і знаків без посилання на джерело; компіляція – створення значного масиву тексту шляхом копіювання з різних джерел без унесення в нього змін і посилань на авторів; внесення незначних правок у скопійований матеріал (переформулювання речень, заміна порядку слів в них тощо) без належного цитування.

Всі кваліфікаційні роботи магістрів з психології **обов'язково** перевіряються на академічний плагіат кафедрою психології і туризму за допомогою інформаційної системи Unichек **лише один раз у встановлені строки**. Рівень оригінальності кваліфікаційних робіт магістрів, необхідний для допуску цих робіт до захисту, має бути **не менше 75%**.

Студенти повинні подати остаточний текст кваліфікаційної роботи у паперовому та електронному виді та заяву, що засвідчує дозвіл на проведення перевірки роботи. У разі неподання одного з цих трьох документів у встановлені терміни студент рішенням кафедри не допускається до захисту кваліфікаційної роботи. На підставі рішення кафедри декан факультету подає ректорові письмове подання про відрахування такого здобувача вищої освіти з Університету за невиконання індивідуального навчального плану.

Результатом перевірки кваліфікаційної роботи магістра з психології на академічний плагіат є згенерований комп'ютерним програмним засобом звіт про оригінальність роботи, на підставі чого спеціальна комісія кафедри готує Довідку про результати перевірки на оригінальність тексту кваліфікаційної роботи в інформаційній системі Unichек.

У разі, якщо рівень оригінальності кваліфікаційної роботи становить **менше 75%**, така робота рішенням кафедри **не допускається до захисту** в екзаменаційній комісії з атестації здобувачів вищої освіти. Не пізніше наступного робочого дня після перевірки науковий керівник повідомляє про це студента, а завідувач кафедри інформує про факт порушення академічної доброчесності декана факультету. На підставі рішення кафедри декан факультету подає ректорові письмове подання про відрахування такого здобувача вищої освіти з Університету за невиконання індивідуального навчального плану.

Здобувач вищої освіти, щодо якого ухвалено рішення про встановлення факту порушення академічної доброчесності, має право його оскаржити протягом трьох календарних днів в Апеляційній комісії факультету.

2. ОСНОВНІ ЕТАПИ ПІДГОТОВКИ І ЗАХИСТУ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА З ПСИХОЛОГІЇ

Порядок підготовки, написання і захисту кваліфікаційної роботи магістра з психології здобувач вищої освіти погоджує з науковим керівником, а конкретні строки проходження етапів визначаються кафедрою.

На першому етапі здобувач вищої освіти має **обрати** тему кваліфікаційної роботи магістра з урахуванням наукових інтересів та майбутньої професійної діяльності. Тема повинна бути актуальною, відповідати стану й перспективам розвитку психологічної науки та вирішувати конкретні завдання, а також відповідати профілю професійної підготовки. В темі роботи повинні бути відображені основна мета і змістовний взаємозв'язок об'єкту та предмету дослідження.

Основний зміст кваліфікаційних робіт базується на знаннях, отриманих в результаті вивчення курсів "Загальна психологія", "Вікова психологія", "Педагогічна психологія", "Соціальна психологія", "Клінічна психологія", "Диференційна психологія", "Математичні методи в психології", "Основи психологічного консультування", "Патопсихологія" та ін.

Окремої уваги вимагає формулювання назви (теми) кваліфікаційної роботи. Назва кваліфікаційної роботи повинна бути досить стислою, відповідати суті поставленої наукової проблеми (завдання), вказувати на мету наукового дослідження, його завершеність (до 10 слів у назві теми дослідження). У назві не бажано використовувати ускладнену термінологію псевдонаукового характеру. Треба уникати назв, що починаються словами "Дослідження питання...", "Дослідження деяких шляхів...", "Деякі питання...", "Матеріали до вивчення...", "До питання..." тощо, в яких не відображено достатньою мірою суть проблеми.

Список запропонованих тем не є остаточним і незмінним. За бажанням студент, попереднього погодивши це з науковим керівником, може змінити (уточнити) тему, відповідно до кола своїх науково-практичних інтересів або профілю спеціалізації. Обрана тема кваліфікаційної роботи затверджується на засіданні кафедри та закріплюється наказом ректора.

На другому етапі здобувач вищої освіти обговорює основні напрями дослідження з керівником, здійснює **попередній пошук і вивчення інформаційних та літературних джерел**, на підставі чого складає план роботи.

На третьому етапі здобувач вищої освіти отримує завдання на кваліфікаційну роботу магістра і здійснює аналіз наукової літератури, нормативно-правових документів, інших інформаційних джерел тощо.

На четвертому етапі здобувач узагальнює одержаний в результаті вивчення зазначених джерел матеріал, аналізує, систематизує його і формулює обґрунтовані і логічно послідовні висновки. **На п'ятому етапі** здобувач оформляє рукопис відповідно до вимог.

Підготовка до захисту кваліфікаційної роботи магістра та її попередній захист – завдання **шостого етапу**. Кваліфікаційна робота, написана і оформлена згідно з критеріями оцінювання якості кваліфікаційної роботи, представляється на кафедрі у встановлений термін, після чого проводиться її **попередній захист** згідно з графіком, затвердженим кафедрою. Попередній захист проводиться на відкритому засіданні кафедри і передбачає висвітлення здобувачами основних положень роботи у формі доповіді, покликаної розкрити суть, теоретичне і практичне значення проведеного дослідження, його новизну. Доповідь повинна супроводжувалася **мультимедійною презентацією**, що ілюструватиме основні положення роботи, наглядно (у схемах, таблицях, діаграмах, картосхемах тощо) демонструватиме найбільш важливі результати роботи.

За результатами попереднього захисту кафедра приймає рішення про допуск або не допуск здобувача вищої освіти до захисту кваліфікаційної роботи. У разі не допуску здобувачу надаються обов'язкові для виконання вказівки щодо усунення виявлених недоліків роботи та призначається повторний попередній захист.

Остаточний варіант кваліфікаційної роботи магістра у паперовому вигляді подається на рецензування відповідно до затвердженого завідувачем кафедри списку рецензентів.

Завершальний етап – захист кваліфікаційної роботи магістра на засіданні екзаменаційної комісії з атестації здобувачів вищої освіти. Захист проводиться у порядку і в терміни, затверджені ректором Київського національного лінгвістичного університету. Допуск до захисту здійснюється наказом по університету на підставі рішення кафедри. Тема кваліфікаційної роботи та оцінка, отримана здобувачем вищої освіти за результатами її захисту заносяться в залікову книжку, а потім у додаток до диплома.

3. КЕРІВНИЦТВО ПІДГОТОВКОЮ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА З ПСИХОЛОГІЇ

На період підготовки кваліфікаційної роботи магістра з психології *кафедра призначає наукового керівника кваліфікаційної роботи* із числа професорів, доцентів та найбільш кваліфікованих і досвідчених викладачів. Керівник кваліфікаційної роботи здійснює постійний контроль за роботою здобувача з підготовки кваліфікаційної роботи, а також за дотриманням графіку її написання.

До *основних функцій наукового керівника кваліфікаційної роботи* належать:

- консультування здобувача з питань вибору теми роботи, розробки її плану, підбору літературних джерел, науково-методичної та спеціальної інформації, вибору методів дослідження, розкриття змісту роботи і підготовки окремих розділів, підготовки роботи до захисту;

- систематичний контроль за ходом написання кваліфікаційної роботи;

- консультування з приводу оформлення і презентації роботи;

- оцінка якості виконання кваліфікаційної роботи відповідно до встановлених вимог з наданням письмового відгуку на неї;

- інформування кафедри про хід виконання здобувачем кваліфікаційної роботи і випадки недотримання графіку підготовки окремих розділів та роботи в цілому;

- участь у обговоренні кафедрою будь-яких питань щодо підготовки кваліфікаційних робіт і результатів їх захисту;

- участь у роботі комісії з попереднього захисту робіт.

Здобувачу слід періодично інформувати керівника кваліфікаційної роботи про хід її підготовки, консультуватися з проблемних питань, що виникли, обов'язково доводити до відома керівника про можливі відхилення від затвердженого графіка виконання роботи.

Здобувачу варто мати на увазі, що *науковий керівник не є ні співавтором, ні редактором кваліфікаційної роботи*, і тому не повинен виправляти всі наявні у кваліфікаційній роботі теоретичні, методичні,

стилістичні та інші помилки. У ході виконання роботи керівник виступає як опонент, вказуючи на недоліки в аргументації, структурі і стилі викладення матеріалу, радить як їх краще усунути. Здобувач повинен творчо сприймати рекомендації і зауваження керівника. За своїм розсудом він може врахувати їх або відхилити, оскільки ***відповідальність за виконану роботу, достовірність використаних літературних джерел і статистичних даних, якість оформлення кваліфікаційної роботи повністю лежить на здобувачеві.***

Після одержання остаточного варіанта науковий керівник кваліфікаційної роботи, що виступає експертом кафедри, готує письмовий відгук, у якому всебічно характеризує якість кваліфікаційної роботи, відзначає позитивні сторони, особливу увагу звертає на відзначені раніше недоліки, не усунуті студентом-випускником, мотивує можливість або недоцільність допущення кваліфікаційної роботи для захисту. Керівник кваліфікаційної роботи надає мотивовану оцінку змістовних та організаційних аспектів якості виконання кваліфікаційної роботи.

4. СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА З ПСИХОЛОГІЇ

4.1. Загальні вимоги до структури і тексту кваліфікаційної роботи

Кваліфікаційна робота виконується у вигляді спеціально підготовленого рукопису в твердому переплеті, який містить результати оригінального теоретико-прикладного дослідження, що характеризується певною логікою побудови, послідовністю і завершеністю.

Структура кваліфікаційної роботи має містити такі елементи у вказаній послідовності:

- титульний аркуш кваліфікаційної роботи;
- зміст;
- вступ;
- основна частина, що складається з трьох-чотирьох розділів, кожний з яких, у свою чергу, може вмішувати два-три підрозділи;
- висновки;
- список використаних джерел;
- додатки (за необхідності).

Загальні вимоги і рекомендації щодо тексту кваліфікаційної роботи:

1. Виклад і структура роботи повинні бути підпорядковані єдиній логіці реалізації мети і завдань, сформульованих у Вступі. У тексті не повинно бути нічого зайвого, що виходить за межі теми і задач роботи.

2. Матеріал повинен викладатись логічно, послідовно, аргументовано.

3. Особлива увага має приділятися стилю викладення матеріалу. При цитуванні в обов'язковому порядку необхідно посилатися на джерело. Використовування прямих цитат в роботі повинне бути помірним і обґрунтованим, оскільки надлишок прямих цитат в тексті справляє враження несаможитності автора. Доцільно чергувати пряме і непряме цитування. У деяких випадках можна обмежитися узагальненою згадкою в тексті про ту або іншу концепцію або теорію, з використанням посилання на відповідне джерело.

4. Необхідно дотримуватися культури викладу та наукового стилю мовлення, використовувати лексику і обороти, прийнятні для наукових текстів.

Викладати матеріал в роботі рекомендується від першої особи, в множині (напр., «ми вважаємо...», «на нашу думку...», «ми підтримуємо...») або ж у безособовій формі (напр., «можна погодитися ...», «варто використати концепцію ...»).

4.2. Титульний аркуш кваліфікаційної роботи

Титульний аркуш кваліфікаційної роботи (Додаток А) має містити таку інформацію:

- найменування вищого навчального закладу, кафедри;
- тема кваліфікаційної роботи магістра з психології;
- прізвище, ім'я, по батькові студента, номер навчальної групи, факультет;
- назва освітньо-професійної програми, код та назва спеціальності;
- науковий ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я, по батькові наукового керівника;
- прізвище, ім'я, по батькові завідувача кафедри, його підпис з позначкою про допуск до захисту;
- місто, рік виконання.

4.3. Зміст подають на початку роботи. Він містить найменування та номери початкових сторінок усіх розділів, підрозділів та пунктів (якщо вони мають заголовок), зокрема вступу, висновків до розділів, загальних висновків, додатків, списку використаних джерел.

4.4. Вступ розкриває сутність і стан наукової проблеми, її значущість, підстави та вихідні дані для розробки теми, обґрунтування необхідності проведення дослідження. Таким чином, у вступі обґрунтовується **вибір теми її актуальність**; сформулюється проблема (як усвідомлення протиріччя) та коло питань, необхідних для її вирішення; визначаються **об'єкт і предмет** дослідження, визначається **мета** роботи з її розчленуванням на взаємопов'язаний комплекс конкретних **завдань**, які підлягають вирішенню; визначається **гіпотеза** дослідження, **методи** дослідження; його **наукова новизна; теоретична і практична значущість** одержаних результатів; описується структура кваліфікаційної роботи.

Актуальність теми. Обґрунтування актуальності обраної теми здійснюється шляхом визначення рівня дослідження даної проблеми в науково-психологічній літературі, окреслення кола наукових праць та авторів, що висвітлюють певні аспекти проблеми, яка цікавить студента; визначення доцільності аналізу цієї проблеми для розвитку відповідної галузі науки, виробництва або суспільства. Обґрунтування актуальності проблеми передбачає посилання на сучасні (останні) наукові публікації, статистичні дані, документи, в яких обумовлюється важливість розв'язання даної психологічної проблеми; визначення практичних потреб діагностичної, корекційної або консультативної діяльності психолога; характеристику недостатності наукових знань, на збагачення і доповнення яких спрямоване певне дослідження.

Висвітлення актуальності не повинно бути багатослівним. Достатньо кількома реченнями висловити головне – сутність *проблеми* або *наукового завдання*.

Об'єкт дослідження – це частина об'єктивної реальності (частина психічної реальності, конкретні психічні явища: процеси, стани, властивості і

т.д.), яка перебуває у полі зору дослідника і на яку спрямований процес пізнання; це процес або явище, що породжує проблемну ситуацію й обраний для вивчення.

Предмет дослідження розташовується в межах об'єкта, це найбільш важлива з практичної та теоретичної точок зору якість, сторона, особливості об'єкта, яка підлягає безпосередньому вивченню.

Об'єкт і предмет дослідження як категорії наукового процесу співвідносяться між собою як загальне і часткове, тобто між ними існують родово-видові відношення. **Об'єкт** дослідження виступає загальною сферою наукового пошуку, а **предмет** – те конкретне, що вивчається. Один і той самий об'єкт може досліджуватись з різних точок зору (мати різні предмети). Тому, визначаючи **предмет**, ми окреслюємо межі наукового пошуку. Саме на нього спрямована основна увага студента, оскільки саме **предмет дослідження визначає тему роботи**, яка відображена у формулюванні назви роботи (теми). В якості предмету психологічного дослідження можуть бути взяті: окремі психічні властивості, стани, процеси, функції, види поведінки, діяльності та спілкування, просторові, часові та інтенсивні характеристики окремих явищ, взаємовпливи між ними й ін.

Предмет дослідження за своїм формулюванням є близьким до теми роботи, а об'єкт має бути ширшим поняттям. Поняття предмета і об'єкта психологічного дослідження є відносними і характеризуються лише у взаємному зв'язку.

Гіпотеза дослідження – це науково обґрунтоване припущення, що потребує подальшої емпіричної перевірки; це припущення про можливі способи розв'язання проблеми, істинність або хибність якого невідома, але може бути визначена в результаті проведення дослідження. Гіпотеза формулюється таким чином, щоб дати нове пояснення тим явищам, які вивчаються.

Не всі висловлені припущення є науковими гіпотезами та можуть бути емпірично перевірені. Твердження, справедливості яких очевидна без доказів, або судження, які неможливо довести або спростувати на даному етапі розвитку науки, не можуть бути науковими гіпотезами. Гіпотеза є принципово новим твердженням, новою думкою і вважається нетривіальною, якщо протилежне їй судження настільки ж легко підлягає емпіричній перевірці, як сама гіпотеза.

Мета і завдання дослідження.

Мета дослідження – це формулювання бажаного кінцевого результату дослідження; те, чого прагне досягнути або що прагне з'ясувати дослідник в результаті проведення дослідження. Причому в меті розкривається і те, **що** саме (яке явище психічної реальності) досліджується, і те **яким чином** буде відбуватись дослідження. Не слід формулювати мету як «Дослідження...», «Вивчення...», оскільки ці слова вказують на засіб досягнення мети, а не на саму мету.

Мета дослідження конкретизується у відповідних завданнях дослідження.

Завдання дослідження – це послідовні кроки, етапи досягнення мети. Визначення завдань – це вибір шляхів та засобів для досягнення мети

дослідження. Формулювання завдань передбачає розкриття послідовності дій та логіки дослідження.

Приклади постановки дослідницьких завдань:

1. Проаналізувати джерела та літературу за темою роботи.
2. Провести емпіричне дослідження.
3. Опрацювати емпіричні дані та проаналізувати отримані результати.
4. Сформулювати висновки та рекомендації.

Отже, в меті визначається результат дослідження, а завдання дають уявлення про конкретні шляхи та етапи досягнення мети.

Теоретико-методологічні основи дослідження. В цій частині наводять основні теоретичні підходи, концепції та напрямки психологічного знання (з урахуванням основних теоретичних положень та їх авторів), що були покладені в основу власного дослідження.

Методи дослідження. Подають перелік методів дослідження використаних для досягнення поставленої в роботі мети. Слід послідовно зазначити усі методи, використанні у дослідженні, їх можна розбити на окремі групи. Пропонуємо студентам використовувати класифікацію методів за Б.Г.Ананьєвим (Табл. 2).

Перераховувати методи треба не відірвано від змісту роботи, а коротко та змістовно обґрунтовуючи доцільність вибору даного методу або методики. Це дасть змогу пересвідчитися в логічності та прийнятності вибору саме цих методів.

Класифікація методів за Б.Г.Ананьєвим

№	Назва групи методів	Методи
I.	Організаційні методи	<ul style="list-style-type: none"> • порівняльний (співставлення різноманітних груп за віком, діяльності тощо); • лонгітюдний (багаторазові дослідження одних и тих самих показників протягом часу); • комплексний (у дослідженні приймають участь представники різних наук, вивчаючи один об'єкт різними способами).
II.	Емпіричні методи	<ul style="list-style-type: none"> • спостереження, самоспостереження; • експериментальні методи; • психодіагностичні методи (тести, анкети, опитувальники, соціометрія, інтерв'ю бесіда); • аналіз продуктів діяльності; • біографічний метод.
III.	Методи обробки даних	<ul style="list-style-type: none"> • кількісний (статистичний) метод; • якісний метод (диференціація матеріалу за групами, аналіз).
IV.	Інтерпретаційні методи	<ul style="list-style-type: none"> • генетичний метод (аналіз матеріалу в плані розвитку з визначенням окремих фаз, стадій, критичних моментів тощо); • структурний (встановлює структурні зв'язки між усіма характеристиками особистості).

Практичне значення. У роботі, що має прикладне значення, треба подати відомості про практичне застосування одержаних результатів або

рекомендації щодо їх використання. Відзначаючи практичну цінність здобутих результатів, необхідно подати інформацію про ступінь їх готовності до використання або масштаб і можливі сфери використання. Практичне значення роботи може полягати в:

- обґрунтуванні комплексної системи психодіагностики певних психічних феноменів;
- розробці програм та методик психологічної роботи (просвіти, профілактики, корекції, розвитку тощо);
- розробці рекомендацій щодо оптимізації функціонування певних психічних явищ тощо.

Структура роботи. У цьому пункті перераховують основні структурні компоненти кваліфікаційної роботи; вказують її обсяг, кількість використаних літературних джерел, додатків, таблиць та рисунків.

У магістерській роботі додатково описуються наступні структурні компоненти вступу:

Емпірична база дослідження. Описується установа (навчальний, виробничий, лікувальний заклад тощо) на базі якої проводилось дослідження, а також кількісний і якісний склад вибірки досліджуваних.

Наукова новизна дослідження. Основою обґрунтування наукової новизни у магістерських роботах є недостатня вивченість обраної проблематики, її неопрацьованість у теорії та практиці психологічної допомоги. Наукова новизна дослідження може полягати в:

- уточненні, поглибленні, подальшому розвитку наукових уявлень стосовно певних психічних фактів, механізмів та закономірностей;
- комплексному вивченні певних психічних феноменів;
- виявленні нових фактів щодо функціонування окремих психічних явищ тощо

Теоретичне значення - є центральною характеристикою наукового дослідження в ракурсі перспективності, доказовості, концептуальності отриманих результатів. Теоретичне значення роботи може полягати у:

- розширенні, поглибленні знань із певного питання;
- розкритті певних фактів, механізмів, закономірностей психічних явищ;
- розробці певних наукових понять;
- обґрунтуванні певних теоретичних підходів до розгляду окремих психічних феноменів, їх концептуальних моделей тощо.

Апробація. В цій частині слід перерахувати публікації автора, у яких розкрито основні результати магістерської роботи, та зазначити конференції, семінари, на яких магістрант представляв результати своєї наукової роботи.

Обсяг вступу кваліфікаційної роботи не повинен перевищувати 3–5 % від загального обсягу тексту.

4.5. Основна частина випускної кваліфікаційної роботи складається з трьох розділів: *теоретичного, методологічного* та *емпіричного*, які в свою чергу поділяються на підрозділи, пункти, підпункти тощо. Кожний розділ починають з нової сторінки. Основному тексту кожного розділу може передувати передмова з коротким описом вибраного напряму й обґрунтуванням застосованих методів досліджень. У кінці кожного розділу формулюють **висновки** зі стислим викладенням наведених у розділі наукових і практичних

результатів, що дає змогу звільнити загальні висновки від другорядних подробиць.

Зміст розділів основної частини повинен точно відповідати темі роботи і повністю її розкривати. Заголовки розділів, підрозділів, пунктів і т.д. повинні точно відображати зміст тексту, який до них належить.

У **першому розділі (теоретичному)** відображені результати теоретичного дослідження, що ґрунтуються на ретельному і глибокому аналізі науково-психологічної літератури з обраної проблематики. Перш за все визначають основний категоріальний апарат дослідження – окреслюють основні поняття (сюди обов'язково входять об'єкт і предмет дослідження), визначають їх науковий зміст шляхом аналізу різних теоретичних підходів або концепцій (тут може також міститись історія розвитку даного питання в психології). Спочатку слід дати загальну характеристику факту або явищу, яке вивчається, взятого в цілому, і лише потім – характеристику окремих його частин, структурних компонентів, функцій, властивостей тощо. Поступово переходячи до розкриття специфіки власне предмету дослідження. На основі опрацьованої наукової літератури, як класичних творів так і останніх наукових публікацій з обраної теми, необхідно показати логіку своїх розмірковувань, теоретичних побудов, сформулювати дослідницьку гіпотезу. Стисло, критично аналізуючи роботи науковців, студент повинен визначити ті питання, що залишились невирішеними і, отже, аргументувати і визначити своє місце у розв'язанні проблеми. Бажано закінчити цей розділ коротким резюме щодо розглянутих теоретичних положень, які лягли в основу подальшого емпіричного дослідження. Усі змістовні підрозділи пункти і підпункти повинні складати єдине ціле і за своїм змістовним наповненням відповідати назві даного розділу. Загальний обсяг теоретичного розділу не повинен перевищувати 20 % обсягу основної частини роботи.

У **другому розділі (методологічному)**, як правило, визначають і обґрунтовують вибір принципів та напрямів дослідження, описують організацію емпіричну перевірку висунутої гіпотези. Обирають можливі шляхи побудови емпіричної перевірки того „гіпотетичного конструкту”, який був визначений (побудований) в результаті теоретичного дослідження. Тут також може бути доречним надання певних теоретичних викладок, аргументації на користь вибраного методу для дослідження саме цього психічного або психологічного явища. Проте теоретичні посилання повинні стосуватись, перш за все, теоретичного та методологічного обґрунтування дослідження, а не змістовного розкриття об'єкту або предмету дослідження. Деталізація уявлень про природу досліджуваного психічного феномену повинна йти у напрямку вибору тих його проявів і ознак, які доступні фіксації та вимірюванню.

В цьому розділі розробляють *загальну програму* проведення *емпіричного дослідження*, а також описують обрані дослідницькі методи, як правило, організаційні та емпіричні (методи збору даних) і обґрунтовують доцільність використання кожного окремого методу або методики. Вибір методів дослідження обумовлений особливостями об'єкта і предмету дослідження та поставленими цілями. При виборі методик *слід враховувати можливості та обмеження кожної з них*, перш за все за точністю та надійністю фіксації вираженості досліджуваних якостей. При цьому слід враховувати, що для

вивчення будь-якого психічного явища та поглиблення його розуміння необхідно, щоб в отриманих даних *це явище було представлено всебічно*: у якісних та кількісних характеристиках, у зіставленні актуального статусу та загальних тенденцій зміни і розвитку, у поєднанні з даними самостереження, суб'єктивних оцінок та об'єктивних даних, які надаються методами аналізу продуктів, апаратурною реєстрацією і т.д. Дані якісного та кількісного характеру, інформація про об'єктивні та суб'єктивні параметри повинні доповнювати один одного. Слід пам'ятати, що емпіричний інструментарій повинен бути підібраний таким чином, щоб кількість методик була *мінімально достатня* для повного та вичерпного дослідження будь-якого психічного феномену, для розв'язання поставлених завдань. В той же час дослідження не повинно бути перевантаженим надмірною кількістю методик, які, по суті, дублюють одна одну.

В цьому розділі докладно описують *програму* проведення (планування) емпіричного дослідження – підбирають та обґрунтовують вибірку, її характеристики, якісний та кількісний склад; методичний інструментарій; форми отримання результатів; а також послідовність етапів (хід) емпіричного дослідження.

Третій розділ (емпіричний) являє собою вичерпний опис, аналіз та інтерпретацію результатів емпіричного дослідження. Кожний етап або блок емпіричних даних (можливо результати за окремою методикою) аналізується окремо, з чітким описом тих методів обробки даних, якісних або методів математичної статистики, які використовувались в даному випадку, причому слід обґрунтувати доцільність їх використання, відповідність їх поставленій меті (завданню) дослідження. Далі наводять безпосередні результати обробки, описують їх та представляють у наочному, зручному для швидкого перегляду та розуміння вигляді, наприклад у вигляді гістограм, діаграм або таблиць. Далі описані результати аналізують, систематизують, інтерпретують. Причому інтерпретація повинна спиратись більшою частиною на ті теоретичні викладки, що були наведені у першому та другому розділах. Потім отримані результати за різними етапами досліджень (різними методиками) узагальнюють з висвітленням того нового, що було внесено автором у розробку досліджуваної проблеми. В цьому розділі необхідно оцінити ступінь повноти розв'язання поставлених завдань, достовірності одержаних результатів (характеристик, параметрів), порівняти їх з аналогічними результатами вітчизняних і зарубіжних праць, обґрунтувати необхідність додаткових досліджень, пояснити негативні результати, які обумовлюють необхідність припинення подальших досліджень.

Якщо емпіричне дослідження передбачає і **формувальний етап** (формувальний експеримент, проведення тренінгової або психокорекційної роботи), тоді методологічну частину і опис результатів попереднього вимірювання (що передують власне експериментальному впливу) об'єднують у *другий розділ*. А у *третьому розділі* наводиться план, хід і результати власне експерименту, опис програми корекційно-розвивальної роботи та результати її впливу на якесь психічне явище (Додаток Ж 3). Докладно описують програму формувального впливу, умови, групи досліджуваних (обов'язкова наявність мінімум двох груп: експериментальної і контрольної), отримані результати, а

також статистичне обґрунтування цих результатів (як правило, використовують методи порівняння груп).

Слід розрізняти змістовно-структурне наповнення кваліфікаційної роботи. Кваліфікаційна робота зазвичай не передбачає формувального етапу дослідження, на відміну від магістерської, в якій даний етап дослідження є бажаним, але не обов'язковим.

Виклад матеріалу підпорядковують одній провідній ідеї, чітко визначеній автором.

Кожен розділ роботи завершується короткими висновками.

Загальний обсяг розділів основної частини не повинен перевищувати 90–95% від загального обсягу тексту.

4.6. Висновки містять найважливіші одержані в роботі наукові та практичні результати. Висновки пишуться до всієї роботи в цілому, лаконічні, але максимально місткі змістовно „відповіді” на усі питання, поставлені у завданнях дослідження (обсяг 1-2 сторінки). Висновки формулюються у вигляді кількох речень, що висвітлюють основний зміст отриманого результату, розв'язаного завдання. У висновках повинні бути відображені короткий аналіз актуальності проблеми, звіт про виконану дослідницьку роботу і теоретичну і емпіричну (за завданнями дослідження), підтвердження (або не підтвердження) висунутої гіпотези емпіричного дослідження, окреслення значення отриманих результатів для науки і практики та визначення *перспектив подальшого дослідження* стосовно обраної проблеми, у визначеній сфері.

Обсяг висновків не повинен перевищувати 2–5 % від загального обсягу роботи.

Далі формулюють **рекомендації** щодо наукового і практичного використання здобутих результатів. Рекомендації щодо результатів дослідження надають для відповідної групи досліджуваних: для психологів, що працюють з даною досліджуваною групою; для адміністрації, батьків тощо стосовно психокорекції психологічних показників, що досліджувалися.

4.7. Резюме / Review/ Summary

Резюме – це стислий виклад змісту кваліфікаційної роботи. Резюме пишеться українською та англійською мовою, якщо кваліфікаційна робота виконана українською мовою, чи українською, якщо дослідження написано іноземною мовою. У резюме потрібно обов'язково включити назву кваліфікаційної роботи, а також зазначити мету, завдання, предмет, об'єкт і методи дослідження, основні результати та висновки виконаної роботи, а також ключові слова.

4.8. Список використаної літератури складається з переліку наукових літературних джерел, використаних для написання кваліфікаційної роботи, які розташовані в алфавітному порядку прізвищ авторів (прізвищ перших, якщо авторів кілька) або заголовків за наскрізною нумерацією. До списку літератури включають усі публікації вітчизняних і зарубіжних авторів, на які є посилання в роботі. Усі джерела вказуються тією мовою, якою вони видані. Література іноземними мовами розташовується також в алфавітному порядку, але після списку використаних вітчизняних джерел.

Оформлення бібліографічного списку повинно відповідати Формі 23, запровадженій наказом ВАК України № 63 від 26 січня 2008 року, і надається у Додатку 3.

Кількість використаних джерел повинна бути не менш 70 для кваліфікаційної роботи.

4.9. Додатки оформлюються як продовження кваліфікаційної випускної роботи та розташовуються в порядку появи посилань у тексті роботи. Для повноти сприйняття кваліфікаційної випускної роботи до додатків за необхідності доцільно вносити допоміжний матеріал:

- проміжні математичні доведення, формули та розрахунки;
- таблиці допоміжних цифрових даних;
- протоколи дослідження, інструкції та методики;
- допоміжні ілюстрації.

5. ОФОРМЛЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА З ПСИХОЛОГІЇ

5.1. Загальні вимоги

Вимоги до оформлення кваліфікаційної роботи магістра з психології відповідають державному стандарту України «Документація. Звіти у сфері науки і техніки» (ДСТУ 3008-95).

Робота оформлюється на одному боці аркуша білого паперу формату А4 (210x297 мм) машинописним способом (за допомогою комп'ютерної техніки).

Обсяг основного тексту кваліфікаційної роботи магістра з психології повинен складати 100-110 ($\pm 10\%$) друкованих сторінок, включаючи титульний аркуш, зміст, Вступ та Висновки. Список використаних джерел та додатки не включається до основного тексту кваліфікаційної роботи.

Шрифт – *Times New Roman*, розмір – 14 пт, міжрядковий інтервал – 1,5 (з розрахунку не більше 30 рядків на сторінці), вирівнювання тексту в абзаці – за шириною.

Текст розміщується на сторінці, залишаючи поля таких розмірів: верхній, нижній – не менше 20 мм, правий – не менше 15 мм, лівий – не менше 25 мм.

Абзацний відступ повинен бути однаковим впродовж усього тексту роботи і дорівнювати п'яти знакам (1,25).

Допускається окремі частини магістерської роботи (титульний лист, додаток) виконувати іншим способом, ніж основна частина. Скорочення слів і словосполучень у роботі – відповідно до чинних стандартів з бібліотечної та видавничої справи (ДСТУ 3582–97. Скорочення слів в українській мові у бібліографічному описі. Загальні вимоги та правила.).

Під час виконання роботи необхідно дотримуватись рівномірної щільності, контрастності й чіткості шрифту.

Структурні елементи «ЗМІСТ», «ВСТУП», «ВИСНОВКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ», «ДОДАТКИ» не нумерують, а їх назви правлять за заголовки структурних елементів.

Заголовки структурних елементів і розділів кваліфікаційної роботи слід розташовувати посередині рядка і друкувати великими літерами напівжирним шрифтом без крапки в кінці, не підкреслюючи.

Заголовки підрозділів і пунктів слід починати з абзацного відступу і друкувати маленькими літерами, крім першої великої, напівжирним шрифтом, не підкреслюючи, без крапки в кінці. Вирівнювання заголовку підрозділу або пункту – по ширині.

Якщо заголовок складається з двох і більше речень, їх розділяють крапкою. Перенесення слів у заголовок розділу не допускається.

Між заголовками першого рівня і подальшим чи попереднім текстом має бути один порожній рядок.

Не допускається розміщувати назву розділу, підрозділу і пункту в нижній частині сторінки, якщо після неї розміщено тільки один рядок тексту.

5.2. Нумерація сторінок

Сторінки кваліфікаційної роботи нумеруються арабськими цифрами за наскрізною нумерацією впродовж усього тексту. Номер сторінки проставляють у правому верхньому куті сторінки без крапки у кінці.

Титульний аркуш включають до загальної нумерації сторінок роботи, але номер сторінки не проставляють. Ілюстрації й таблиці, розміщені на окремих сторінках, включають до загальної нумерації сторінок роботи.

5.3. Нумерація розділів та підрозділів

Розділи, підрозділи і пункти кваліфікаційної роботи слід нумерувати арабськими цифрами. Такі структурні частини роботи як Зміст, Вступ, Висновки, Список використаних джерел не мають порядкового номера.

Номер розділу ставлять після слова «Розділ». Далі у тому ж рядку через крапу друкують назву розділу. Номер підрозділу складається з номера розділу і порядкового номера підрозділу, відокремлених крапкою. В кінці номера підрозділу повинна стояти крапка, наприклад: «2.3.» (третій підрозділ другого розділу). Потім у тому ж рядку наводять заголовок підрозділу. Пункти повинні мати порядкову нумерацію в межах кожного розділу або підрозділу. Номер пункту складається з номера розділу, порядкового номера підрозділу та порядкового номера пункту, відокремлених крапкою. Після номера пункту крапку не ставлять, наприклад: 1.1.1, 1.1.2 і т.д.

Кожний розділ повинен починатися з нової сторінки. Підрозділи і пункти – продовжуються на тій же сторінці, де завершився текст попереднього підрозділу або пункту, відділяючись від нього одним пустим рядком.

Таблиці нумерують послідовно (за винятком таблиць, поданих у додатках) в межах розділу. Над таблицею симетрично жирним шрифтом друкують назву (заголовок). У правому верхньому куті над відповідним заголовком таблиці розміщують напис "*Таблиця*" із зазначенням її номера. Номер таблиці повинен складатися з номера розділу та порядкового номера таблиці, між якими ставиться крапка, наприклад: "*Таблиця 1.2*" (друга таблиця першого розділу). Якщо в розділі випускної кваліфікаційної роботи одна таблиця, її нумерують за загальними правилами.

При перенесенні частини таблиці на іншу сторінку слово "*Таблиця*" і номер її вказують один раз справа над першою частиною таблиці, над іншими частинами пишуть слова "*Продовження табл.*" і вказують номер цієї таблиці, наприклад: "*Продовження табл. 1.2*".

Ілюстрації (фотографії, малюнки, схеми, графіки та ін.) і таблиці необхідно подавати в роботі безпосередньо після тексту, де вони згадані

вперше, або на наступній сторінці. Ілюстрації і таблиці, розміщені на окремих сторінках випускної кваліфікаційної роботи, включають до загальної нумерації сторінок. Таблицю, малюнок або креслення, розміри якого більше формату А4, враховують як одну сторінку і розміщують у відповідних місцях після згадування у тексті або в додатках.

Формули в роботі (якщо їх більше однієї) нумерують у межах розділу. Номер формули складається з номера розділу і порядкового номера формули в розділі, між якими ставлять крапку. Нумери формул пишуть біля правого поля аркуша на рівні відповідної формули в круглих дужках, наприклад: (3.1) (перша формула третього розділу).

Примітки до тексту і таблиць, в яких наводять довідкові та пояснювальні дані, нумерують послідовно в межах однієї сторінки. Якщо приміток на одному аркуші кілька, то після слова "Примітки" ставлять двокрапку, наприклад:

Примітки:

6.1. ...

7.2. ...

Якщо є одна примітка, то її не нумерують і після слова "Примітка" ставлять крапку, наприклад:

Примітка. Критичні значення U-критерія Мана-Уїтні $p < 0,05^*$, $p < 0,01^*$

5.4. Ілюстрації

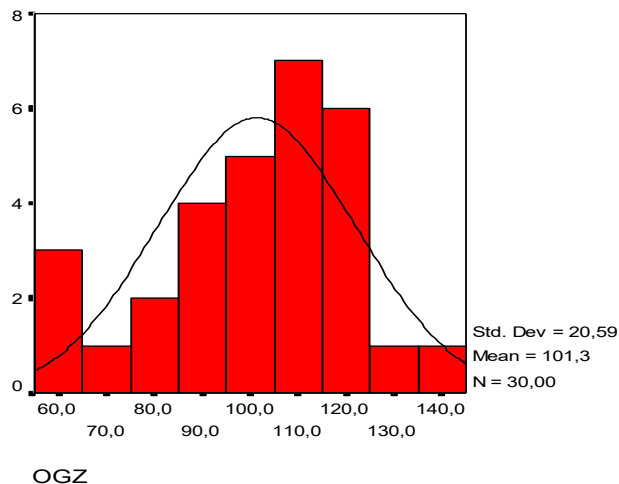
Ілюстрацій повинна бути оптимальна кількість. Вони повинні доповнювати текст роботи і не переобтяжувати його додатковою необхідною інформацією. Ілюструють випускні роботи, виходячи із певного загального задуму, за ретельно продуманим тематичним планом, що допомагає уникнути випадкових ілюстрацій, пов'язаних із другорядними деталями тексту, запобігти невиправданим пропускам ілюстрацій до найважливіших тем. Кожна ілюстрація має відповідати тексту, а текст ілюстрації.

Номер ілюстрації, її назва і пояснювальні підписи **подаються під ілюстрацією**. Назви ілюстрацій розміщують після їхніх номерів. За необхідності ілюстрації доповнюють пояснювальними даними (підмалюнковий підпис).

Підпис під ілюстрацією зазвичай має наступні основні елементи:

- найменування графічного сюжету, що позначається скороченим словом "Мал." ("Рис.");
- порядковий номер ілюстрації, який вказується без знака номера арабськими цифрами;
- тематичний заголовок ілюстрації, що містить текст із якомога стислою характеристикою зображеного.

Приклад подання ілюстративного матеріалу:

8.

Мал. 3.1. Гістограма і згладжений графік розподілу даних за показником задоволення життям.

Основними видами ілюстративного матеріалу в роботі є: схема, фотографія, діаграма, графік.

Не варто оформлювати посилання на ілюстрації як самостійні фрази, в яких лише повторюється те, що міститься у підписі. У тому місці, ще викладається тема, пов'язана з ілюстрацією, і де читачеві треба вказати на неї, розміщують посилання у вигляді виразу в круглих дужках "(мал. 3.1)" або зворот типу: "...як це видно з мал. 3.1" або "... як це показано на мал. 3.1".

Ілюстрації виконують в електронному варіанті (програми Word, Excel, SPSS тощо), як крайній варіант допускається виконання чорнилом, тушшю або пастою чорного кольору на білому непрозорому папері.

У кваліфікаційній роботі слід застосовувати лише штрихові ілюстрації й оригінали фотознімків. Фотознімки розміром, меншим за формат А4, наклеюють на стандартні аркуші білого паперу формату А4.

5.5. Таблиці

Цифровий матеріал, як правило, повинен оформлюватися у вигляді таблиць (рис. 1).

Приклад побудови таблиці

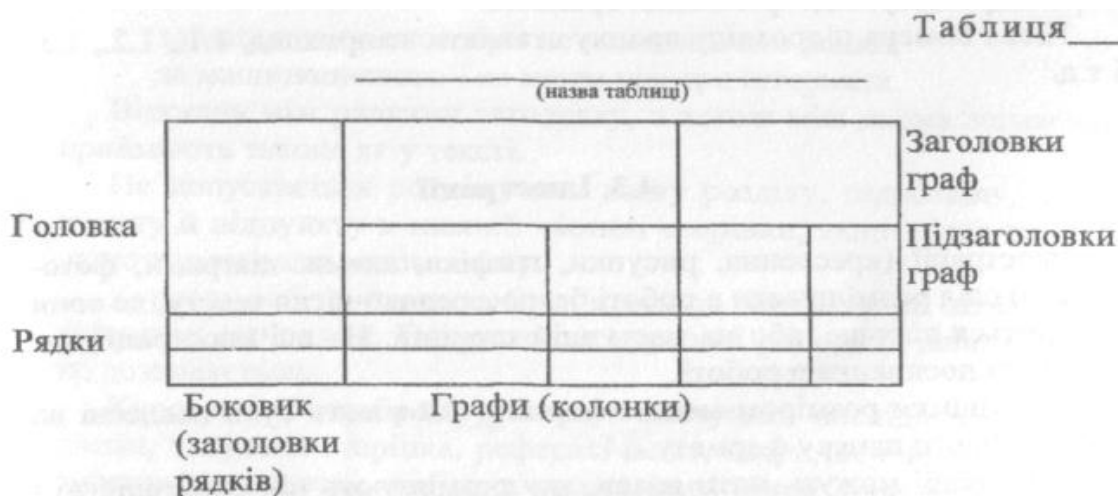

Рисунок 1

Кожна таблиця повинна мати назву, яку розміщують над таблицею та друкують симетрично до тексту. Назву і слово "Таблиця" починають з великої літери. Назву наводять жирним шрифтом.

За логікою побудови таблиці її логічний суб'єкт, або підмет (позначення тих предметів, які в ній характеризуються), розміщують у боковнику, головці, чи в них обох, а не у прографці; логічний предикат, або присудок, таблиці (тобто дані, якими характеризується підмет) – у прографці, а не в головці чи боковнику. Кожен заголовок над графою стосується всіх даних цієї графи, кожен заголовок рядка в боковнику – всіх даних цього рядка.

Заголовок кожної графи в головці таблиці мусить бути по можливості коротким. Слід уникати повторів тематичного заголовка в заголовках граф, одиниці виміру зазначати у тематичному заголовку, виносити до узагальнюючих заголовків слова, що повторюються.

Боковик, як і головка, потребує лаконічності. Повторювані слова тут також виносять в об'єднувальні рубрики; загальні для всіх заголовків боковика слова розміщують у заголовку над ним.

У прографці повторювані елементи, які стосуються всієї таблиці, виносять у тематичний заголовок або в заголовок графи; однорідні числові дані розміщують так, щоб їх класи збігалися; неоднорідні – посередині графи; лапки використовують тільки замість однакових слів, які стоять одне під одним.

Заголовки граф повинні починатися з великих літер, підзаголовки – з маленьких, якщо вони складають одне речення із заголовком, і з великих, якщо вони є самостійними. Висота рядків повинна бути не меншою від 8 мм. Графу з порядковими номерами рядків до таблиці включати не треба.

Таблицю розміщують після першого згадування про неї в тексті так, щоб її можна було читати без повороту переплетеного блоку роботи або з поворотом за стрілкою годинника. Таблицю з великою кількістю рядків можна переносити на наступну сторінку.

При перенесенні таблиці на наступну сторінку назву вміщують тільки над її першою частиною. Таблицю з великою кількістю граф можна ділити на частини і розміщувати одну частину під іншою в межах однієї сторінки. Якщо рядки або графи таблиці виходять за формат сторінки, то в першому випадку в кожній частині таблиці повторюють її головку, в другому – боковик.

Коли текст, який повторюється в графі таблиці, складається з одного слова, його можна замінювати лапками; якщо з двох або більше слів, то при першому повторенні його замінюють словами "Те саме", а далі лапками. Ставити лапки замість цифр, марок, знаків, математичних і хімічних символів, які повторюються, не можна. Якщо цифрові або інші дані в якомусь рядку таблиці не подають, то в ньому ставлять прочерк.

5.6. Формули.

Використання формул вимагає дотримання певних правил. Найбільші, а також довгі та громіздкі формули, які містять знаки суми, добутку, диференціювання, інтегрування, розміщують на окремих рядках. Це стосується також і всіх нумерованих формул. Для економії місця кілька коротких однотипних формул, відокремлених від тексту, можна подати в одному рядку, а не одну під одною. Невеликі нескладні формули, що не мають самостійного значення, вписують всередині рядків тексту.

Пояснення значень символів і числових коефіцієнтів слід наводити безпосередньо під формулою в тій послідовності, в якій вони наведені у формулі. Значення кожного символу та числового коефіцієнта треба подавати з нового рядка. Перший рядок пояснення починають зі слова «де» без двокрапки.

Приклад подання формул.

Вибіркова (*емпірична*) дисперсія обчислюється за формулою

$$D_x = \sum_{i=1}^N (x_i - M_x)^2 / N - 1$$

де D_x – значення емпіричної дисперсії

x_i – вимірне емпіричне значення вимірної ознаки у i -того досліджуваного

M_x – середнє вибіркве значення вимірної ознаки

N – кількість досліджуваних (обсяг вибірки)

Рівняння і формули повинні бути відокремлені від тексту. Вище і нижче кожної формули залишають інтервал, що становить не менше одного рядка. Якщо рівняння не вміщується в один рядок, його переносять після знака рівності (=) або після знаків плюс (+), мінус (–), множення (x).

Нумерувати слід лише ті формули, на які є посилання в подальшому тексті. Інші нумерувати не рекомендується.

Порядкові номери позначають арабськими цифрами в круглих дужках біля правого поля сторінки без крапок від формули до її номера. Номер, який не вміщується у рядку з формулою, переносять у наступний нижче формули. Номер формули при її перенесенні вміщують на рівні останнього рядка. Якщо формулу взято в рамку, то її номер записують зовні рамки з правого боку навпроти основного рядка формули. Номер формули-дробу подають на рівні основної горизонтальної риски формули.

Номер групи формул, розміщених на окремих рядках і об'єднаних фігурною дужкою (парантезом), ставиться справа від вістря парантеза, яке знаходиться всередині групи формул і спрямоване в бік номера.

Загальне правило пунктуації в тексті з формулами таке: формула входить до речення як його рівноправний елемент. Тому в кінці формул і в тексті перед ними розділові знаки ставлять відповідно до правил пунктуації.

Двокрапку перед формулою ставлять лише у випадках, передбачених правилами пунктуації: а) у тексті перед формулою є узагальнююче слово; б) цього потребує побудова тексту, що передує формулі.

Розділовими знаками між формулами, котрі йдуть одна під одною і не відокремлені текстом, можуть бути кома або крапка з комою безпосередньо за формулою до її номера.

Розділові знаки між формулами при парантезі ставлять всередині парантеза. Після таких громіздких математичних виразів, як визначники і матриці, можна розділові знаки не ставити.

5.7. Посилання.

Посилання у тексті кваліфікаційної роботи на джерела слід зазначати порядковим номером за переліком посилань, виділеним двома квадратними дужками, наприклад, «... у роботах [1-7] ...». Якщо посилання робиться на

конкретне джерело, у квадратних дужках вказується номер джерела у списку використаних джерел та сторінку на який розташована цитата або висловлена думка на яку здійснюється посилання, наприклад – [22, с. 45].

При посиланнях на розділи, підрозділи, ілюстрації, таблиці, додатки зазначають їх номери. При посиланнях слід писати: «... у розділі 2 ...», «дивись 2.1...», «... на рис. 1.3. ...», «... у таблиці 3.1. ...», «... у Додатку А...».

5.8. Список використаних джерел

Список використаних джерел оформляється згідно ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання» з урахуванням правок (код УКНД 01.140.40).

Перелік використаних джерел рекомендується складати за абеткою в наступній послідовності:

- закони України;
- укази Президента України;
- декрети й ухвали Кабінету Міністрів України;
- монографії, книги, статті у періодичних виданнях приводяться в алфавітному порядку за прізвищем першого автора або назвою;
- іноземна література;
- статистичні щорічники і бюлетені;
- ресурси електронних бібліотек.
- офіційні сайти туристичних підприємств (закладів розміщення, туристичних агенцій, підприємств харчування, лікувально-оздоровчих закладів і т.д.)

Бібліографічний список нумерується від першої до останньої назви. Підзаголовки до окремих типів документів не робляться, кожний документ нумерується окремо. Роботи одного автора розміщуються відповідно до алфавіту назв або хронології написання праць.

Назви праць прийнято писати мовою оригіналу. Спочатку вказується література на мовах народів, що користуються кирилицею, потім література на мовах народів, що користуються латиницею. Нумерація всіх використаних джерел суцільна – від першого до останнього.

Бібліографічний опис містить наступні області:

- прізвище автора або прізвища авторів з прописної букви;
- основний заголовок;
- підзаголовні дані;
- відомості про видання;
- місце видання;
- видавництво або організація, що видає;
- дата видання;
- обсяг (у сторінках).

5.9. Додатки

Додатки слід оформлювати як продовження кваліфікаційної роботи на її наступних сторінках, розташовуючи додатки в порядку появи посилань на них у тексті роботи.

Кожний додаток повинен починатися з нової сторінки. Додаток повинен мати заголовок, надрукований вгорі малими літерами з першої великої симетрично відносно тексту сторінки. Посередині рядка над заголовком

малими літерами з першої великої повинно бути надруковано слово «Додаток ___» і велика літера, що позначає додаток.

Додатки слід позначати послідовно великими літерами української абетки, за винятком літер Г, Є, З, І, Ї, Й, О, Ч, Ь. Один додаток позначається як Додаток А.

Додатки повинні мати спільну з попередніми частинами роботи наскрізну нумерацію сторінок.

Ілюстрації, таблиці, формули і рівняння, що є у тексті додатка, слід нумерувати в межах одного додатка, наприклад, рис. Б.2 – другий рисунок додатка Б.; таблиця А.1 – перша таблиця додатка А; формула (В.3) – третя формула додатку В.

Якщо в додатку одна ілюстрація, одна таблиця, одна формула, одне рівняння, їх нумерують, наприклад, рис. А.1, таблиця А.1, формула А.1.

6. ПОРЯДОК ЗАХИСТУ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ МАГІСТРА

До захисту допускаються студенти, які виконали всі вимоги навчального плану за другим (магістерським) рівнем вищої освіти.

Захист кваліфікаційної роботи магістра відбувається в два етапи. Перший етап – попередній захист на кафедрі де було виконано роботу, другий – захист на засіданні екзаменаційної комісії з атестації здобувачів вищої освіти (ЕК).

Попередній захист призначається завідувачем кафедри і служить для визначення стадії готовності, якості кваліфікаційної роботи, рівня підготовки здобувача вищої освіти до захисту, його знань з проблематики роботи. Як правило, на попередній захист має бути представлена готова кваліфікаційна робота. Магістранти на попередньому захисті виступають з короткою доповіддю, за результатами обговорення якої викладачами кафедри може бути рекомендовано доопрацювати роботу, виправити явні помилки, краще підготуватися до усного виступу.

Після попереднього захисту кафедрою оформлюється рішення про допуск або недопуск здобувачів до захисту кваліфікаційної роботи на засіданні екзаменаційної комісії з атестації здобувачів вищої освіти.

До захисту допускаються студенти, які виконали всі вимоги навчального плану за другим (магістерським) рівнем вищої освіти.

Не пізніше ніж за два тижні до початку атестації здобувачів вищої освіти на факультеті завідувач кафедри подає деканові пакет документів до захисту кваліфікаційної роботи кожним студентом, що містить:

- письмове подання голові екзаменаційної комісії з атестації здобувачів вищої освіти щодо захисту кваліфікаційної роботи;
- кваліфікаційну роботу студента із записом висновку завідувача кафедри про допуск студента до захисту (один примірник);
- довідку про результати перевірки на оригінальність тексту кваліфікаційної роботи в інформаційній системі Unichек;
- висновок наукового керівника кваліфікаційної роботи;
- письмову рецензію на кваліфікаційну роботу;

- довідки чи акти про впровадження наукових досліджень, листи-замовлення підприємств на виконання кваліфікаційної роботи (за наявності);
- засвідчені в установленому порядку копії публікацій (за наявності) студента;
- можуть подаватися й інші матеріали, що характеризують освітню та професійну компетентність студента-випускника, наукову та практичну цінність виконаної ним / нею кваліфікаційної роботи.

Рецензент на кваліфікаційну роботу магістра затверджується на засіданні кафедри з числа викладачів кафедри психології, педагогіки і туризму.

Рецензія, як правило, містить характеристику актуальності теми, обґрунтованості її вибору, правильності побудови структури роботи, ступеню розкриття теми. Зазначаються переваги та недоліки роботи. Проводиться аналіз переконливості та обґрунтованості висновків і пропозицій, представлених у роботі. Звертається увага на якість оформлення, стиль викладення матеріалу.

У рецензії має бути виставлена рекомендована оцінка за прийнятою 100-бальною системою – максимум 70 балів (згідно з критеріями оцінювання кваліфікаційної роботи магістра).

Відгук наукового керівника і рецензія поміщаються у конверт, що приклеюється до внутрішньої сторони твердої обкладинки роботи.

Одночасно кафедра за актом передає бібліотеці один примірник кваліфікаційної роботи в паперовому варіанті разом з її електронним варіантом для внесення бібліотекою цієї роботи до репозитарію Університету. Роботи мають бути внесені до репозитарію до початку атестації здобувачів вищої освіти.

Захист кваліфікаційної роботи магістра відбувається на відкритому засіданні екзаменаційної комісії з атестації здобувачів вищої освіти, у порядку усного виступу здобувача, його відповіді на поставлені питання і оцінки кваліфікаційної роботи.

Процедура засідання екзаменаційної комісії під час захисту кваліфікаційної роботи магістра передбачає:

- оголошення головою ЕК прізвища, імені та по батькові студента, теми його кваліфікаційної роботи;
- оголошення головою ЕК результатів перевірки на оригінальність тексту кваліфікаційної роботи в інформаційній системі Unichек;
- оголошення головою ЕК здобутків студента (наукових, творчих, рекомендації випускової кафедри);
- виступ студента в довільній формі про зміст роботи, її актуальність і новизну, основні наукові висновки, отримані результати. При цьому **обов'язково** мають використовуватися різні форми візуалізації виступу, зокрема використання мультимедійних засобів та ін.;
- відповіді на запитання голови і членів екзаменаційної комісії та присутніх на засіданні ЕК;
- оголошення головою ЕК висновку наукового керівника чи виступ наукового керівника зі стислою характеристикою роботи студента-випускника в процесі підготовки кваліфікаційної роботи;

- оголошення головою екзаменаційної комісії рецензії на кваліфікаційну роботу;
- відповіді студента на зауваження рецензента кваліфікаційної роботи, голови, членів ЕК, присутніх на засіданні екзаменаційної комісії;
- оголошення голови екзаменаційної комісії про закінчення захисту.

В умовах карантину процедура приймання і захисту кваліфікаційних робіт магістра проводиться в дистанційному режимі з використанням ІТ-технологій (платформи MS Teams, Zoom, Skype).

Здобувачі вищої освіти у строки, визначені кафедрою психології, педагогіки і туризму, але не пізніше, ніж за два тижні до початку роботи екзаменаційної комісії, подають секретарю екзаменаційної комісії кваліфікаційну роботу магістра та пакет супровідної документації (відгук наукового керівника, рецензія на кваліфікаційну роботу магістра, подання голові екзаменаційної комісії з атестації здобувачів вищої освіти (ступінь вищої освіти «магістр») щодо захисту кваліфікаційної роботи магістра, заява студента на погодження на перевірку на оригінальність тексту кваліфікаційної роботи в інформаційній системі Unichек; довідка про результати перевірки на оригінальність тексту кваліфікаційної роботи в інформаційній системі Unichек) в електронному виді у форматі PDF (надсилають на електронну адресу кафедри). Паперовий варіант кваліфікаційної роботи магістра з психології та пакет супровідної документації надсилають засобами поштового зв'язку.

Екзаменаційна комісія проводить процедуру он-лайн захисту кваліфікаційної роботи магістра за допомогою платформ MS Teams, Zoom, Skype.

Згідно з розкладом атестації здобувачів вищої освіти, укладеним деканатом факультету перекладознавства, в день захисту кваліфікаційної роботи магістра здобувачі вищої освіти приєднуються до відеозв'язку за допомогою платформ MS Teams, Zoom, Skype, здійснюється процедура їх автентифікації. Голова екзаменаційної комісії ознайомлює здобувачів з процедурою захисту кваліфікаційних робіт магістра.

Здобувачі вищої освіти по черзі демонструють основні положення кваліфікаційної роботи магістра, що виносяться на захист, за допомогою мультимедійні презентації. Після цього відповідають на запитання голови та членів екзаменаційної комісії.

Здійснюється відеозапис захисту кваліфікаційної роботи магістра, про що студенти попереджаються перед початком захисту. Записи зберігаються на кафедрі психології, педагогіки і туризму.

Екзаменаційна комісія, ознайомившись зі змістом кваліфікаційної роботи магістра, відгуками наукового керівника та рецензента, враховуючи її захист, відповіді на запитання голови та членів екзаменаційної комісії, виставляє підсумкову оцінку відповідно до чинних критеріїв оцінювання за 100-бальною шкалою, шкалою ЄКТС і національною шкалою та інформує про цю оцінку здобувача вищої освіти.

Оцінка на захисті кваліфікаційної роботи виставляється згідно з критеріями оцінювання, з урахуванням того, що за власне кваліфікаційну

роботу (її зміст, форму) виставляється за прийнятою 100-бальною системою максимум 70 балів, а за захист кваліфікаційної роботи – 30 балів. Виставляючи оцінку за кваліфікаційну роботу, яку студент виконав і захистив на засіданні екзаменаційної комісії, голова і члени цієї комісії беруть до уваги рекомендовану оцінку за кваліфікаційну роботу, виставлену рецензентом цієї роботи, але остаточне рішення щодо екзаменаційної оцінки за кваліфікаційну роботу і її захист приймає екзаменаційна комісія з атестації здобувачів вищої освіти.

Рішення ЕК про оцінку результатів захисту кваліфікаційної роботи, а також про видачу випускникам дипломів (дипломів з відзнакою) про закінчення Університету, присудження відповідного ступеня вищої освіти та присвоєння відповідної кваліфікації приймається на закритому засіданні ЕК відкритим голосуванням звичайною більшістю голосів членів екзаменаційної комісії, які брали участь у її засіданні. За однакової кількості голосів голова ЕК має вирішальний голос.

Якщо відповідь студента на захисті кваліфікаційної роботи не відповідає вимогам рівня атестації чи в разі виявлення факту порушення студентом академічної доброчесності під час атестації, ЕК ухвалює рішення про те, що студент-випускник не пройшов атестацію, і в протоколі засідання екзаменаційної комісії з атестації здобувачів вищої освіти цьому студентові виставляється оцінка «незадовільно» (0 – 59 балів; F).

Якщо студент не з'явився на засідання ЕК для захисту кваліфікаційної роботи, у протоколі ЕК зазначається, що він є не атестованим у зв'язку з неявкою на засідання.

У разі, якщо студент не з'явився на засідання ЕК з поважної причини, що підтверджено відповідними документами, йому / їй відповідно встановлюється інша дата захисту кваліфікаційної роботи.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Орієнтовні критерії оцінювання результатів виконання та захисту кваліфікаційних робіт студентів (ступінь вищої освіти «магістр») за **100-бальною** шкалою, шкалою ЄКТС і національною шкалою:

	Критерії	Макс. кількість балів	Зміст критеріїв оцінювання	Оцінка в балах
1.	Якість наукового апарату дослідження (актуальність теми, її відповідність сучасним вимогам, об'єкт, предмет, мета, завдання, методи дослідження), відповідність темі дослідження, науковість, правильність, логічність викладу.	10	відповідає повністю; відповідає неповністю; відповідає недостатньо; відповідність відсутня; науковий апарат не визначений.	9–10 7–8 6 1–5 0

2.	Аналіз джерел та літератури з теми дослідження, їх критичне осмислення.	10	повний, обґрунтований; неповний; недостатньо джерел літератури, критичний аналіз недостатній; перелік наукових досліджень з теми поданий без відповідного аналізу; аналіз відсутній.	9–10 7–8 6 1–5 0
3.	Повнота, науковий рівень обґрунтування розробок і запропонованих рішень: рівень самостійності роботи; відповідність змісту назви, поставленій меті та завданням; адекватність методики дослідження заявленим завданням; якість інтерпретації результатів дослідження, аргументованість висновків; наявність власних пропозицій і рекомендацій з предмета дослідження.	20	повно та обґрунтовано; недостатньо повно та обґрунтовано; неповно, непослідовно, необґрунтовано; незадовільно; відсутня самостійність (списано) або не відповідає темі.	18–20 15–17 12–14 1–11 0
4	Практична цінність розробок і запропонованих рішень.	20	висока практична цінність; практична цінність часткова; окремі елементи мають практичну цінність; практична цінність не доведена; відповідь немає практичної цінності.	18–20 15–17 12–14 1–1 0
5	Відповідність кваліфікаційної роботи встановленим в Україні вимогам до наукових робіт: грамотність, науковий стиль викладу; відповідність структури, обсягу роботи вимогам, затвердженим кафедрою, на якій виконується кваліфікаційна робота; якість оформлення роботи, якість бібліографічного списку; академічний плагіат на перевищує 50% і є культура посилань на використані джерела і літературу.	10	повна відповідність, висока якість; недостатньо повна відповідність, достатня якість; неповна відповідність, недостатня якість; невідповідність, якість низка, багато мовних помилок; якість оформлення незадовільна, робота подана з суттєвими порушеннями встановлених термінів.	9–10 7–8 6 1–5 0

6.	Змістовність доповіді, презентації та відповідей на запитання голови і членів екзаменаційної комісії та присутніх під час захисту	30	повні, послідовні, логічні, презентація здійснена з використанням мультимедиа; недостатньо повні, послідовні, логічні; непослідовно та нелогічно побудована доповідь, недостатньо повні й глибокі відповіді на запитання; доповідь поверхова, незадовільні відповіді на запитання голови і членів екзаменаційної комісії; знання з теми дослідження незадовільні, відповіді на запитання голови і членів екзаменаційної комісії відсутні.	27–30 22–26 18–21 1–17 0
Разом		100		

Результати захисту кваліфікаційної роботи визначаються оцінками: «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно» за національною шкалою оцінювання та відповідною кількістю балів за шкалою ЄКТС:

Рейтинговий бал за 100-бальною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС	Підсумкова оцінка за національною
90–100	A	Відмінно
82–89	B	Добре
75–81	C	
66–74	D	Задовільно
60–65	E	
0–59	F	Незадовільно

7. СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

Нормативно-правові акти

1. ДСТУ 8302:2015. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. Вид. офіц.; уведено вперше; чинний від 01.07.2016. Київ : ДП «УкрНДНЦ», 2016. 17 с. (Національний стандарт України).

Базова література:

1. Артемчук Г. І., Курило В. М., Кочерган М. П. Методика організації науково-дослідної роботи : навч. посіб. для студентів та викладачів вищих навчальних закладів. Київ : Форум, 2000. 271 с.
2. Євтушенко М.Ю., Хижняк М.І. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посіб. Київ : Центр навчальної літератури, 2019. 350 с.
3. Колесников О.В. Основи наукових досліджень навч. посіб. Київ : Центр навчальної літератури, 2019. 144 с.
4. Конверський А. Основи методології та організації наукових досліджень : навч. посіб. Київ : Центр навчальної літератури, 2019. 350 с.
5. Мальська М., Пандяк І. Організація наукових досліджень. Київ : Центр навчальної літератури, 2017. 136 с.
6. Петренко А., Забара С. Основи наукової діяльності : навч. посіб. Київ : Видавництво університету «Україна», 2018. 222 с

Допоміжна література:

1. Єріна А. М., Захожай В. Б., Єрін Д. Л. Методологія наукових досліджень : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2004. 212 с
2. Міжнародні правила цитування та посилання в наукових роботах : методичні рекомендації / автори-уклад.: О. Боженко, Ю. Корян, М. Федорець; Науково-технічна бібліотека ім. Г.І. Денисенка Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»; Українська бібліотечна асоціація. Київ : УБА, 2016. 119 с.

Посилання на електронні ресурси

1. Положення про академічну доброчесність здобувачів вищої освіти Київського національного лінгвістичного університету (перший (бакалаврський) і другий (магістерський) рівні вищої освіти; денна і заочна форма здобуття освіти). URL: https://knlueduua-my.sharepoint.com/personal/website_knlu_edu_ua/_layouts/15/onedrive.aspx?id=%2Fpersonal%2Fwebsite%5Fknlu%5Fedu%5Fua%2FDocuments%2FKNLU%20Files%2FAbout%2F%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F%2F%D0%9F%D0%9E%D0%9B%D0%9E%D0%96%D0%95%D0%9D%D0%9D%D0%AF%20%D0%BF%D1%80%D0%BE%20%D0%B0%D0%BA%D0%B0%D0%B4%D0%B5%D0%BC%D1%96%D1%87%D0%BD%D1%83%20%D0%B4%D0%BE%D0%B1%D1%80%D0%BE%D1%87%D0%B5%D1%81%D0%BD%D1%96%D1%81%D1%82%D1%8C%2Epdf&parent=%2Fpersonal%2Fwebsite%5Fknlu%5Fedu%5Fua%2FDocuments%2FKNLU%20Files%2FAbout%2F%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F&ga=1

Додаток А

Зразок титульної сторінки кваліфікаційної роботи
(ступінь вищої освіти «магістр»)

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

_____ (назва кафедри)

Кваліфікаційна робота магістра з психології
на тему: « _____ »

Допущено до захисту
« ____ » _____ 20__ року

студента групи _____
факультету _____
освітньої програми _____
(назва)

за спеціальністю _____
(код, назва)

_____ (ПІБ студента)

Завідувач кафедри

_____ (найменування кафедри)

Науковий керівник:

_____ (науковий ступінь, вчене звання, ПІБ)

_____ (підпис)

_____ (ПІБ)

Національна шкала _____

Кількість балів _____

Оцінка ЄКТС _____

КИЇВ – 20__